

Ingvar Thell
Ingvar.Thell@skane.se

BESLUTSFÖRSLAG

Datum 2020-05-18
Ärendenummer 2020-POL000257

1 (4)

Svar på initiativärende. Skyddsmasker vid vård av patienter med Covid 19

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen anser initiativärendet vara besvarat.

Sammanfattning

Niclas Nilsson, Johan Wifralius och Paul Svensson (SD) yrkar i ett initiativärende till regionstyrelsen att personal som vill använda egen skyddsmask vid vård av patienter med Covid 19 skall få göra så förutsatt att masken ger samma eller bättre skydd än vad regionen erbjuder samt att personal som önskar personlig Skyddsmask 90 vid vård av patienter med Covid 19 om möjligt skall erbjudas sådan.

I enlighet med regiondirektörens beslut 2020-05-05, dnr 2020-o000130, ska skyddsmask 90 användas först när det inom Region Skåne inte finns tillräcklig samlad tillgång på godkänd skyddsutrustning.

Utifrån patientsäkerhetsperspektiv, samt arbetsmiljöperspektiv, avråder både Region Skånes Smittskyddsläkare och Beredskapsöverläkare att ”privat” personlig skyddsutrustning tillåts inom Region Skånes verksamheter.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2020-05-18
2. Regiondirektörens beslut 2020-05-05, dnr 2020-o000130
3. Initiativärende 2020-04-28

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Användning av skyddsmask 90 vid vård av patienter med Covid 19

I de av regiondirektören fastställda riktlinjerna för användning av skyddsmask(2020-05-05, dnr 2020-o000130) framgår följande:

Skyddsmask 90 är en heltäckande andningsmask som är framtagen till Försvarsmakten för användning som skydd mot olika stridsmedel. Den har bedömts vara en av de bästa heltäckande skyddsmaskerna som existerar, bland annat tack vare sin höga skyddsnivå mot kemiska och biologiska ämnen. Skyddsmasken är inte CE-märkt, varför det i grunden råder förbud mot användning inom sjukvården.

Med anledning av nu rådande covid-19-pandemi har Arbetsmiljöverket utfärdat föreskrift som medger användning av Skyddsmask 90 med tillhörande filter . I samma föreskrift framgår därtill:

Arbetsgivaren ska i första hand välja andningsskydd som uppfyller kraven i tillämpliga förordningar och direktiv om sådana finns tillgängliga i verksamheten.

Skyddsmask 90 har ett väldokumenterat skydd för användaren. Filtret är flergångs och har utifrån covid-19-belastning i princip obegränsad användningstid. Det saknas dock mindre eller ingen dokumentation om risker för omgivningen vid användning av masken under pågående covid-19-pandemi, liksom det finns begränsat underlag avseende desinficering.

Gällande risk för omgivningen behöver man beakta att skyddsmaskens utandningsventil är riktad rakt framåt. Genom ventilen passerar förutom utandningsluft även svett och saliv. Risken för svett är stor på grund av maskens heltäckande utformning. Här finns således en överhängande risk att användaren sprider droppar/aerosol med smitta rakt framför sig.

Avseende sanering så behöver masken saneras mellan varje användning. Det cirkulerar flera olika instruktioner för hur masken skall rengöras efter covid-19-exponering. Totalförsvarets Skyddscentrum har tagit fram en instruktion med anledning av pågående covid-19-pandemi, där man bland annat redogör för tre saneringsmetoder. Två av dessa bygger på upprepad rengöring med ytdesinfektion eller klorinlösning. Här saknas dock detaljerad beskrivning för hur man hanterar filter, filteranslutning och resårbanden. Den tredje beskriver en metod där hela masken inklusive filter och resårband värmebehandlas.

I enlighet med regiondirektörens beslut 2020-05-05, dnr 2020-o000130, ska skyddsmask 90 användas först när det inom Region Skåne inte finns tillräcklig samlad tillgång på godkänd skyddsutrustning. Användning av Skyddsmask 90 skall upphöra så snart godkänd skyddsutrustning finns att tillgå.

Användning av egen skyddsmask vid vård av patienter med Covid 19

Smittskydd och vårdhygien tar fram rutiner och riktlinjer för användning av specifika typer av skyddsutrustning. Härvid säkerställs att personal använder rätt utrustning, vid rätt tillfälle och på rätt sätt. En sista säkerhetsfunktion är också att det går att spåra den utrustning som Region Skåne köper in och distribuerar. Vid val av skyddsutrustning behöver såväl skyddet för användaren (personalen)

samt patienten beaktas. Kravet om CE-märkning för skyddsutrustning kvarstår rådande omständigheter till trots. Till detta kommer även att Socialstyrelsen påtalat regionens eget ansvar för att säkerställa produkternas kvalitet. Regiondirektören har, för att säkerställa personalens säkerhet, beslutat att produkter från icke kända tillverkare skall testas av provningsinstitut.

Dessa tester avser framför allt skyddsförmågan för användaren. Utöver detta behöver konstruktionen i övrigt beaktas utifrån hur den eventuellt riskerar att sprida smitta mellan patienter och, vid symptomlöst bärarskap, från bäraren till omgivningen. För flergångsprodukter krävs också att det är säkerställt att produkten är praktiskt möjlig att desinficera samt tål desinficeringsmedel/ värmebehandling utan att förlora sin skyddsförmåga.

Sammantaget, Region Skåne behöver ur såväl arbets- som vårdgivarperspektivet säkerställa att den skyddsutrustning som används är godkänd, adekvat testad samt lämplig för ändamålet. Att öppna upp för användning av ”privat” personlig skyddsutrustning innebär att Region Skåne skulle tappa kontrollen över att den skyddsutrustning som används är tillräckligt säker för både personal och patienter.

Utifrån patientsäkerhetsperspektiv, samt arbetsmiljöperspektiv, avråder därför både Region Skånes Smittskyddsläkare och Beredskapsöverläkare att ”privat” personlig skyddsutrustning tillåts inom Region Skånes verksamheter.”

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Uppföljning bedöms inte nödvändig.

Carl-Johan Sonesson
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör